

23 Οκτωβρίου 2017
Αριθμ. Πρωτ.: 233930/46074/2017

ΠΡΟΣ:

-Υπουργό Υγείας
κ. Ανδρέα Ξανθό
Αριστοτέλους 17
101 87 - Αθήνα
-Αν. Υπουργό Υγείας
κ. Παύλο Πολάκη
Αριστοτέλους 17
101 87 - Αθήνα

Αξιότιμοι Κύριοι Υπουργοί,

Ο Συνήγορος του Πολίτη, εξαντλώντας τις κατά τον νόμο 3094/2003 αρμοδιότητές του, θέτει υπόψη σας το παρόν Πόρισμα, που αφορά στην άρνηση του Πανελληνίου Συλλόγου Φυσικοθεραπευτών (Π.Σ.Φ.) να εγγράψει στα Μητρώα του κατόχους αποφάσεων αναγνώρισης επαγγελματικής ισοδυναμίας του Συμβουλίου Αναγνώρισης Επαγγελματιών Προσόντων (ΣΑΕΠ).

Με τις εν λόγω αποφάσεις, το προαναφερόμενο διοικητικό όργανο αναγνώρισε τους αλλοδαπούς τίτλους σπουδών των ενδιαφερομένων ως επαγγελματικά ισοδύναμους των απονεμομένων από τα Τμήματα Φυσιοθεραπείας των ημεδαπών Ανώτατων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΑΤΕΙ), παρέχοντάς τους το δικαίωμα να ασκήσουν το επάγγελμα της ειδικότητάς τους με τους ίδιους όρους και τις ίδιες προϋποθέσεις με αυτές των κατόχων των αντίστοιχων ημεδαπών τίτλων σπουδών.

Ωστόσο, η άρνηση του Π.Φ.Σ. να εγγράψει στα Μητρώα του τους κατόχους των ως άνω αποφάσεων, δεν επιτρέπει στους ενδιαφερόμενους την άσκηση του επαγγέλματος της ειδικότητάς τους, εφόσον η εγγραφή στα Μητρώα του Π.Σ.Φ. αποτελεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3599/2005, όπως ισχύει, προϋπόθεση για την εξασφάλιση άδειας άσκησης στην Ελλάδα του νομοθετικά ρυθμιζόμενου επαγγέλματος της ειδικότητας «φυσικοθεραπευτής».

Όπως προέκυψε από την έρευνα του Συνηγόρου του Πολίτη, η επιχειρηματολογία του Π.Σ.Φ. με την οποία απορρίπτονται τα αιτήματα των ενδιαφερομένων είναι η ακόλουθη: (α) Οι κάτοχοι απόφασης του ΣΑΕΠ δεν περιλαμβάνονται μεταξύ των δικαιούχων να αποκτήσουν άδεια άσκησης του επαγγέλματος της ειδικότητας «φυσικοθεραπευτής», σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3599/2005, όπως ισχύει, (β) Η αναγνώριση της επαγγελματικής ισοδυναμίας δεν ερείδεται στις διατάξεις της οδηγίας 2005/36/ΕΚ, προς την οποία η ελληνική έννομη τάξη έχει εναρμονισθεί με το Π.Δ. 38/2010, (γ) Η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 1 του Π.Δ. 38/2010, η οποία ερείδεται στις διατάξεις του ν. 4111/2013 και η οποία θεσπίζει διαδικασία για την αναγνώριση της επαγγελματικής ισοδυναμίας αλλοδαπών τίτλων σπουδών αποτελεί «ημεδαπή επιπόνηση», και (δ) Οιαδήποτε επαγγελματική εξομοίωση των αποφοίτων των ιδιωτικών κολλεγίων με τους αποφοίτους των δημόσιων ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων συνιστά καταστρατήγηση των θεμελιωδών ρυθμίσεων του άρθρου 16 παρ. 5 του Συντάγματος και εισάγει παρέκκλιση από την αρχή της ισότητας που επιβάλλει διαφορετική αντιμετώπιση ανόμοιων καταστάσεων.

Όπως διαπίστωσε ο Συνήγορος του Πολίτη, η ακολουθούμενη από τον Π.Σ.Φ. πρακτική έρχεται σε αντίθεση με την υφιστάμενη σχετική νομοθεσία και ειδικότερα με τις διατάξεις του ν. 4093/2012, δυνάμει του οποίου τροποποιήθηκαν οι διατάξεις του Π.Δ.

38/2010, ως επακόλουθο συμμόρφωσης της ελληνικής νομοθεσίας προς συναφείς υποχρεώσεις που απορρέουν από το Μνημόνιο. Ειδικότερα, η αναγνώριση της επαγγελματικής ισοδυναμίας αλλοδαπών τίτλων σπουδών που έχουν απονεμηθεί από ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα άλλων κρατών μελών, αποσκοπεί στην κάλυψη του θεσμικού κενού που είχε προκύψει στις περιπτώσεις που δεν πληρούνταν στο σύνολό τους οι προϋποθέσεις της οδηγίας 2005/36/ΕΚ για αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων.

Ενόψει όλων των προαναφερομένων και δεδομένου ότι η προαναφερόμενη πρακτική του Π.Σ.Φ. φαίνεται να υποκρύπτει συντεχνιακή νοοτροπία, ο Συνήγορος του Πολίτη θέτει υπόψη σας το εν λόγω ζήτημα και σας παρακαλεί να μεριμνήσετε για την ικανοποίηση των αιτημάτων των ενδιαφερομένων, καθώς υποχρεούται να διακόψει τη διαμεσολάβησή του, βάσει των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3094/2003 όπως ισχύει, λόγω του γεγονότος ότι ο Π.Σ.Φ. έχει ήδη θέσει ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών το ζήτημα της συνταγματικότητας των ρυθμίσεων του θεσμού της επαγγελματικής ισοδυναμίας.

Με τιμή,

Ανδρέας Ι Ποττάκης
Συνήγορος του Πολίτη

Κοινοποίηση

-Πανελλήνιο Σύλλογο Φυσικοθεραπευτών
Περιφερειακό Τμήμα Αττικής
Λεωφόρος Αλεξάνδρας 34
114 73 - Αθήνα
-Υπουργείο Υγείας
Δ/νση Επαγγελματιών Υγείας
Αριστοτέλους 17,
Τ.Κ. 10187, Αθήνα

_*

_*

_*

Προς
Υπουργό Υγείας και Αν. Υπουργό Υγείας
κ.κ. Ανδρέα Ξανθό και Παύλο Πολάκη

ΠΟΡΙΣΜΑ

Θέμα: Παραβίαση της ενωσιακής νομοθεσίας από τον Πανελλήνιο Σύλλογο Φυσικοθεραπευτών, λόγω άρνησης να εγγράψει στα Μητρώα του κατόχους αποφάσεων αναγνώρισης επαγγελματικής ισοδυναμίας του Συμβουλίου Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων.

Ιστορικό

Ο Συνήγορος του Πολίτη, στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων του κατά το άρθρο 103 § 9 του Συντάγματος και τον Ν. 3094/2003, εξέτασε τις αναφορές του κ.*, του κ. * και του κ.*.

Οι προαναφερόμενοι, είναι κάτοχοι βασικών αλλοδαπών τίτλων σπουδών «Bachelor of Science in Physiotherapy» που τους απονεμήθηκαν από τα αλλοδαπά Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (AEI) «Queen Margaret University» και «University of Wales» αντίστοιχα, κατόπιν ολοκλήρωσης προγράμματος σπουδών που πραγματοποίησαν σε κολλέγια εγκατεστημένα στην Ελλάδα, τα οποία συνδέονται με τα ως άνω αλλοδαπά AEI με συμφωνίες δικαιοχρησίας.

Οι ως άνω αλλοδαποί τίτλοι σπουδών αναγνωρίστηκαν από το Συμβούλιο Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων (ΣΑΕΠ), κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του Π.Δ. 38/2010, ως επαγγελματικά ισοδύναμοι των απονεμομένων από τα τμήματα Φυσικοθεραπείας των ημεδαπών Ανώτατων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, με καθυστέρηση δύο και πλέον ετών.

Στη συνέχεια, οι ενδιαφερόμενοι υπέβαλαν αιτήσεις στον Πανελλήνιο Σύλλογο Φυσικοθεραπευτών, ζητώντας να εγγραφούν ως μέλη του Συλλόγου, καθώς η εγγραφή αποτελεί προϋπόθεση για την εξασφάλιση άδειας άσκησης του νομοθετικά ρυθμιζόμενου επαγγέλματος της ειδικότητας «φυσικοθεραπευτής» στην Ελλάδα.

Ωστόσο, τόσο το αίτημα του κ. * όσο και το αίτημα του κ. * απορρίφθηκαν με τα υπ' αριθμ. πρωτ/λου 14/2017/3.2.2017 και 203/7.8.2017 έγγραφα του Π.Φ.Σ., αντιστοίχως, ενώ το αίτημα του κ. * φαίνεται να παραμένει σε εκκρεμότητα.

Σύμφωνα με το περιεχόμενο των ως άνω εγγράφων, η επιχειρηματολογία του Π.Φ.Σ. για την απόρριψη των αιτημάτων των προαναφερομένων, της οποίας το περιεχόμενο είναι ακριβώς το ίδιο, είναι η ακόλουθη:

(α) Οι κάτοχοι απόφασης αναγνώρισης επαγγελματικής ισοδυναμίας του ΣΑΕΠ δεν περιλαμβάνονται μεταξύ των αναφερομένων στις διατάξεις του ν. 3599/2007¹, όπως ισχύει, εφόσον στις εν λόγω διατάξεις ορίζεται ότι τακτικά μέλη του Π.Φ.Σ. είναι οι πτυχιούχοι της Ανωτέρας Σχολής Φυσικοθεραπευτών του Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών «Βασιλεύς Παύλος», οι πτυχιούχοι των πρώην Φυσικοθεραπευτικών Σχολών ΚΑΤΕΕ και ΚΑΤΕ, οι πτυχιούχοι των τμημάτων φυσικοθεραπείας των σχολών επιστημών υγείας - πρόνοιας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΤΕΙ), καθώς και οι πτυχιούχοι των ισότιμων σχολών της αλλοδαπής σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

(β) Η αναγνώριση επαγγελματικής ισοδυναμίας από το ΣΑΕΠ δεν ερείδεται στις διατάξεις της κοινοτικής νομοθεσίας και ειδικότερα στις διατάξεις της οδηγίας 2005/36/EK

¹ Ν. 3599/07 (ΦΕΚ 176 Α/1-8-2007) : Σύσταση Πανελληνίου Συλλόγου Φυσικοθεραπευτών και άλλες διατάξεις.

¹ Π.Δ. 38/2010 (ΦΕΚ 78 Α) «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2005/36/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, και άλλες διατάξεις»

προς την οποία η ελληνική έννομη τάξη έχει εναρμονισθεί με το Π.Δ. 38/2010², εφόσον οι εν λόγω διατάξεις αφορούν στην αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων που ο κάτοχος του τίτλου έχει αποκτήσει στην αλλοδαπή, βάσει των οποίων νομιμοποιείται να ασκήσει το ίδιο επάγγελμα στην ημεδαπή.

(γ) Η διάταξη περί επαγγελματικής ισοδυναμίας της παρ. 2 του άρθρου 1 του Π.Δ. 38/2010 η οποία ερείδεται στις διατάξεις του ν. 4111/2013³, θεσπίζει διαδικασία για την οποία ουδεμία πρόβλεψη υπάρχει στην κοινοτική οδηγία, «είναι αμιγώς ημεδαπής επινόησης και αποτελεί καταφανώς εθνικό δίκαιο και όχι κοινοτικό».

Ενόψει των ανωτέρω, οι προαναφερόμενοι υπέβαλαν προς τον Συνήγορο του Πολίτη τις υπ' αριθμ. πρωτ/λου 16483/12.4.2017, 35906/11.8.2017 και 35355/8.8.2017 αναφορές, στις οποίες δόθηκαν οι αριθμοί φακέλου υπόθεσης 227561, 233080 και 233930, αντιστοίχως, ζητώντας την άσκηση από τον Συνήγορο του Πολίτη των κατά τον νόμο 3094/2003 αρμοδιοτήτων του για την ικανοποίηση των αιτημάτων τους.

Η ισχύουσα νομοθεσία.

Ανταποκρινόμενος, αρχικά στο αίτημα του κ.* , ο Συνήγορος του Πολίτη απέστειλε προς τον Π.Σ.Φ. το υπ' αριθμ. πρωτ/λου 227561/21606/19.5.2017 έγγραφο, επισημαίνοντας τις ακόλουθες διατάξεις:

Α) Την υποπαράγραφο Θ16 του ν. 4093/2012⁴, όπως ισχύει, στην οποία ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι:

«Με το παρόν διάταγμα:

1. Εναρμονίζεται η εθνική νομοθεσία προς:

α) την Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Σεπτεμβρίου 2005 «σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων», (Ε.Ε.αριθ. L 255/30.9.2005 σελ. 22) και θεσπίζονται οι κανόνες, σύμφωνα με τους οποίους αναγνωρίζονται, για την ανάληψη και την άσκηση νομοθετικά ρυθμιζόμενου επαγγέλματος, τα επαγγελματικά προσόντα που έχουν αποκτηθεί σε ένα ή περισσότερα άλλα κράτη - μέλη (στο εξής αναφερόμενα ως «κράτη - μέλη καταγωγής») και δίνουν στον κάτοχό τους το δικαίωμα, να ασκεί αυτό το επάγγελμα.(...).

2. Ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία της αναγνώρισης επαγγελματικής ισοδυναμίας τίτλων τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης, τουλάχιστον τριετούς διάρκειας σπουδών και φοίτησης, άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων.»

2. Το άρθρο 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 2

1. Οι διατάξεις περί αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων βάσει της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ του παρόντος εφαρμόζονται σε κάθε υπήκοο κράτους - μέλους ο οποίος επιθυμεί να ασκήσει νομοθετικά ρυθμιζόμενο επάγγελμα στην Ελλάδα έχοντας αποκτήσει τα επαγγελματικά του προσόντα σε άλλο κράτος - μέλος είτε ως αυτοαπασχολούμενος είτε ως μισθωτός, συμπεριλαμβανομένων των ασκούντων ελευθέρια επαγγέλματα.

2. (...).

³ Ν. 4111/2013 (ΦΕΚ 18 Α) «Συναξιοδοτικές ρυθμίσεις, τροποποιήσεις του ν. 4093/2012, κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Έγκριση των Σχεδίων των Συμβάσεων Τροποποίησης της Κύριας Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.), της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Τ.Χ.Σ.) και της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ), με τίτλο «Κύρια Σύμβαση Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης», της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ε.Τ.Χ.Σ., της Ελληνικής Δημοκρατίας και της ΤτΕ, με τίτλο «Σύμβαση Διευκόλυνσης Διαχείρισης Υποχρεώσεων ΣΙΤ» και της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ε.Τ.Χ.Σ., της Ελληνικής Δημοκρατίας και της ΤτΕ, με τίτλο «Διευκόλυνση αποπληρωμής Τόκων Ομολόγων», παροχή εξουσιοδοτήσεων για την υπογραφή των Συμβάσεων» και άλλες επείγουσες διατάξεις».

⁴ Ν. 4093/12 (ΦΕΚ 222 Α) «Έγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016 - Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής του ν. 4046/2012 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016».

3. Οι διατάξεις περί αναγνώρισης επαγγελματικής ισοδυναμίας σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του παρόντος διατάγματος εφαρμόζονται σε κάθε υπήκοο κράτους - μέλους ο οποίος, έχοντας αποκτήσει τίτλο τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης άλλου κράτους μέλους, δεν πληροί τις προϋποθέσεις εφαρμογής της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

4.(...)

5. Η αναγνώριση επαγγελματικής ισοδυναμίας τίτλου τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης με αυτόν που απονέμεται στο πλαίσιο του ημεδαπού εκπαιδευτικού συστήματος, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 2 του παρόντος, παρέχει στο δικαιούχο τη δυνατότητα να αποκτήσει στην Ελλάδα πρόσβαση και να ασκήσει συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα ως μισθωτός ή αυτοαπασχολούμενος με τις ίδιες προϋποθέσεις και όρους με τους κατόχους συγκρίσιμων τίτλων του ημεδαπού εκπαιδευτικού συστήματος, εκτός των περιπτώσεων που απαιτούνται αυξημένα ακαδημαϊκά προσόντα και ιδίως για θέσεις καθηγητών Α.Ε.Ι., ερευνητών και ειδικού επιστημονικού προσωπικού.»

Β) Την παρ. 23 του άρθρου 30 του ν. 4111/13, στην οποία ορίζεται ότι:

“23. α. Η παράγραφος 1 του άρθρου 1 του ν. 3696/2008 (Α΄ 177), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 45 του ν. 3848/2010 (Α΄ 71) και αντικαταστάθηκε με την περίπτωση 1 της υποπαραγράφου Θ.7 της παραγράφου Θ΄ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, αντικαθίσταται ως εξής:

«1.α. Τα Κολλέγια είναι πάροχοι υπηρεσιών μη τυπικής μεταλκειακής εκπαίδευσης και κατάρτισης, που παρέχουν κατ΄ αποκλειστικότητα σπουδές βάσει συμφωνιών πιστοποίησης (validation) και δικαιόχρησης (franchising) με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της αλλοδαπής, αναγνωρισμένα από τις αρμόδιες αρχές στη χώρα που εδρεύουν, οι οποίες οδηγούν σε πρώτο πτυχίο (bachelor) τουλάχιστον τριετούς διάρκειας σπουδών και φοίτησης ή μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών.

β.(...). γ. Τα πτυχία, οι τίτλοι, οι βεβαιώσεις, τα πιστοποιητικά σπουδών και οποιασδήποτε ονομασίας βεβαίωση που χορηγούν τα κολλέγια των στοιχείων α΄ και β΄ της παρούσας παραγράφου δύνανται της αναγνώρισης επαγγελματικής ισοδυναμίας τίτλων ανώτατης εκπαίδευσης του ελληνικού συστήματος τυπικής εκπαίδευσης σύμφωνα με την διαδικασία και τις προϋποθέσεις της Θ.16 της παρούσης.»

β. Η ρύθμιση της προηγούμενης περίπτωσης ισχύει από 19.11.2012».

Γ) Το άρθρο 49 «Ρύθμιση Αρμοδιότητας Συμβουλίου Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων (ΣΑΕΠ)» του ν. 4264/14⁵, όπως ισχύει, στο οποίο ορίζεται ότι: «Το Συμβούλιο Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων (Σ.Α.Ε.Π.) του π.δ. 38/2010 (...) σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων και άλλες διατάξεις» (Α΄ 78), είναι αρμόδιο και για την αναγνώριση της επαγγελματικής ισοδυναμίας των τίτλων τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης της περίπτωσης α΄ της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3696/2008 (Α΄ 177) και των πτυχίων και μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών της περίπτωσης β΄ της ίδιας παραγράφου, όπως αυτή αντικαταστάθηκε από την παρ. 23α του άρθρου 30 του ν. 4111/2013 (Α΄ 18) και από την περίπτωση β΄ της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3696/2008. Κατά τα λοιπά, το Σ.Α.Ε.Π. εφαρμόζει αναλογικά τη διαδικασία του π.δ. 38/2010».

Δ) Τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 1 του Π.Δ. 38/2010, στις οποίες ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι «Ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία της αναγνώρισης επαγγελματικής ισοδυναμίας τίτλων τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης, τουλάχιστον τριετούς διάρκειας σπουδών και φοίτησης, όταν πρόκειται για πτυχίο πρώτου κύκλου σπουδών, μικρότερο τριετούς διάρκειας σπουδών και φοίτησης όταν πρόκειται για μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης και τουλάχιστον τριετούς διάρκειας σπουδών και φοίτησης όταν πρόκειται για διδακτορικό κύκλο σπουδών άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων.»

Περαιτέρω, στις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 4 του Π.Δ. 38/2010, ορίζεται ότι «Η αναγνώριση επαγγελματικής ισοδυναμίας τίτλου τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης κράτους -

⁵ Ν.4264/14 (ΦΕΚ 118 Α/15-05-2014) : Άσκηση εμπορικών δραστηριοτήτων εκτός καταστήματος και άλλες διατάξεις.

μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης με αυτόν που απονέμεται στο πλαίσιο του ημεδαπού εκπαιδευτικού συστήματος, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 2 του παρόντος, παρέχει στο δικαιούχο τη δυνατότητα να αποκτήσει στην Ελλάδα πρόσβαση και να ασκήσει συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα ως μισθωτός ή αυτοαπασχολούμενος με τις ίδιες προϋποθέσεις και όρους με τους κατόχους συγκρίσιμων τίτλων του ημεδαπού εκπαιδευτικού συστήματος, εκτός των περιπτώσεων που απαιτούνται αυξημένα ακαδημαϊκά προσόντα και ιδίως για θέσεις καθηγητών Α.Ε.Ι., ερευνητών και ειδικού επιστημονικού προσωπικού.».

Η άποψη και οι ενέργειες του Συνηγόρου του Πολίτη

Ενόψει των ως άνω διατάξεων, ο Συνήγορος του Πολίτη διατύπωσε την ακόλουθη άποψη:

Οι επελθούσες τροποποιήσεις στις διατάξεις του Π.Δ. 38/2010, με τις οποίες ρυθμίζεται, εκτός από το καθεστώς της αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων και το καθεστώς της αναγνώρισης αλλοδαπών τίτλων σπουδών κρατών μελών ως επαγγελματικά ισοδύναμων προς τους απονεμόμενους από τα ημεδαπά ΑΕΙ (Πανεπιστήμια και ΤΕΙ), ερείδεται στις διατάξεις της ΠΝΠ της 19.11.2012⁶ (ΦΕΚ 229 Α) «*Ρυθμίσεις κατεπειγόντων θεμάτων του ν. 4046/2012 και του ν. 4093/2012*», η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4111/2013 (ΦΕΚ Α18), (άρθρο 30 του ν. 4111/13).

Όπως προκύπτει από την υποπαράγραφο Θ.17 «*Τροποποίηση του π.δ. 38/2010*», σελ. 31, της αιτιολογικής έκθεσης του σχεδίου του ν. 4093/2012, «*Ο σκοπός της παρούσας ρύθμισης είναι (...) η συμμόρφωση με τις συναφείς υποχρεώσεις που απορρέουν από το Μνημόνιο, εξέταση της επαγγελματικής ισοδυναμίας μεταξύ των γνώσεων και των προσόντων που πιστοποιούνται από τίτλους τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εκείνων που πιστοποιούνται από τίτλους του ημεδαπού εκπαιδευτικού συστήματος, όταν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ περί αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων, προκειμένου για την ανάληψη και άσκηση οικονομικής δραστηριότητας στην Ελλάδα από τους κατόχους των εν λόγω τίτλων. Η οικονομική αυτή δραστηριότητα δύναται να αφορά μισθωτούς και αυτοαπασχολούμενους (...). Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιχειρείται να καλυφθεί το θεσμικό κενό που παρουσιάζεται στις περιπτώσεις όπου, σύμφωνα και με τη νομολογία του ΔΕΕ, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η απρόσκοπτη εφαρμογή των άρθρων των Ευρωπαϊκών Συνθηκών που αφορούν την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων εντός της Ε.Ε. για την ανάληψη και άσκησης στην Ελλάδα οικονομικής δραστηριότητας νομοθετικά ρυθμιζόμενης ή μη όταν δεν υφίσταται συναφές παράγωγο κοινοτικό δίκαιο ή όταν δεν πληρούνται οι τυπικές προϋποθέσεις που τίθενται από το παράγωγο κοινοτικό δίκαιο (...)*».

Σημειώνεται, ότι το προαναφερόμενο καθεστώς θεσπίστηκε κατόπιν της υπ' αριθμ. 7598/2012 Προειδοποιητικής Επιστολής της Ε. Επιτροπής για παράβαση διατάξεων της ευρωπαϊκής νομοθεσίας από τη χώρα μας, εφόσον έως τις επελθούσες τροποποιήσεις, η πρόσβαση στην ελληνική αγορά εργασίας κατόχων αλλοδαπών τίτλων σπουδών ήταν δυνατή μόνο βάσει των διατάξεων του ν. 3328/2005, που αφορά στην ακαδημαϊκή αναγνώριση αλλοδαπών τίτλων σπουδών από τον Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (ΔΟΑΤΑΠ), και βάσει των διατάξεων της οδηγίας 2005/36/ΕΚ και του κατ' εφαρμογήν αυτής Π.Δ. 38/2010, που αφορά στο καθεστώς αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων, διαδικασία που ωστόσο προϋποθέτει ότι ο κάτοχος του τίτλου έχει αποκτήσει επαγγελματικά δικαιώματα στο κράτος μέλος καταγωγής του τίτλου και το επάγγελμα είναι νομοθετικά ρυθμιζόμενο στην Ελλάδα.

Το θεσμικό κενό της πρόσβασης στην αγορά εργασίας κατόχων αλλοδαπών τίτλων σπουδών που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων, δηλαδή είτε δεν έχουν αποκτήσει επαγγελματικά προσόντα στο κράτος μέλος που απένευσε τον τίτλο σπουδών είτε το επάγγελμα δεν είναι νομοθετικά ρυθμιζόμενο στην Ελλάδα, καλύφθηκε με τις διατάξεις του ν. 4093/2012.

⁶ ΠΝΠ 19/19-11-12 (ΦΕΚ 229 Α/19-11-2012) : Ρυθμίσεις κατεπειγόντων θεμάτων του ν.4046/2012 και του ν. 4093/2012.

Με τις διατάξεις του εν λόγω νόμου τροποποιήθηκαν οι διατάξεις του Π.Δ. 38/2010, επιτρέποντας πλέον την αναγνώριση αλλοδαπών τίτλων που έχουν απονεμηθεί από ΑΕΙ άλλων κρατών μελών, κατόπιν σπουδών που πραγματοποιήθηκαν σε κολλέγια του ν. 3696/2008, τα οποία συνδέονται με τα αλλοδαπά ΑΕΙ με συμφωνίες πιστοποίησης (validation) ή δικαιόχρησης (franchising), ως επαγγελματικά ισοδύναμων των απονεμομένων από τα ημεδαπά ΑΕΙ (Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Ιδρύματα).

Ενόψει όλων των ανωτέρω, ο Συνήγορος του Πολίτη ζήτησε την επανεξέταση της υπόθεσης του κ.* , εφόσον όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, η αναγνώριση της επαγγελματικής ισοδυναμίας τίτλων τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης που έχουν απονεμηθεί από κράτη μέλη της Ε. Ένωσης, ερείδεται στις διατάξεις της οδηγίας 2005/36/ΕΚ και συνεπώς δεν αποτελεί ούτε ημεδαπή επινόηση ούτε εθνικό δίκαιο, όπως εσφαλμένα αναφέρεται στο υπ' αριθμ.πρωτ/λου 14/2017/3.2.2017 έγγραφο του Π.Σ.Φ.

Περαιτέρω ενέργειες του Συνηγόρου του Πολίτη.

Επειδή, έως την 20.7.2017 ουδεμία απάντηση είχε χορηγηθεί στο υπ' αριθμ. πρωτ/λου 227561/21606/19.5.2017 έγγραφο, ο Συνήγορος του Πολίτη έθεσε, εκ νέου, την υπόθεση του κ. * υπόψη του Π.Σ.Φ. με το υπ' αριθμ. πρωτ/λου 227561/32118/20.7.2017 έγγραφο.

Στη συνέχεια, με αφορμή όμοιες υποθέσεις των κ.κ. * και * , ο Συνήγορος του Πολίτη έθεσε και πάλι το ζήτημα υπόψη του Π.Σ.Φ. με το υπ' αριθμ. πρωτ/λου 233930/39710/11.9.2017 έγγραφο.

Στο εν λόγω έγγραφο, ο Συνήγορος του Πολίτη επισήμανε και πάλι την ισχύουσα νομοθεσία και επιπρόσθετα την υπ' αριθμ. 1429/2017 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, με την οποία η ως άνω δικαστική αρχή έκρινε, σε αντίστοιχη υπόθεση με αυτήν των ενδιαφερομένων, ως άκυρη την σιωπηρή απόρριψη από το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΟΕΕ) αιτήματος εγγραφής στα μητρώα του κατόχου απόφασης αναγνώρισης επαγγελματικής ισοδυναμίας του ΣΑΕΠ, αναπέμποντας την υπόθεση στο ΟΕΕ, προκειμένου να εγγράψει ως μέλος του τον κάτοχο της απόφασης.

Τέλος, με το εν λόγω έγγραφο, ο Συνήγορος του Πολίτη ζήτησε και πάλι από τον Π.Φ.Σ. να προβεί στις δέουσες ενέργειες για την εγγραφή όλων των προαναφερομένων στο Μητρώο του Π.Φ.Σ., θέτοντας, κατ' εφαρμογήν των διατάξεων της παρ. 6 του άρθρου 4 του ν. 3094/2003, όπως ισχύει, προθεσμία ενός μηνός για τη χορήγηση απάντησης.

Η ανταπόκριση του Π.Σ.Φ.

Την 21.9.2017, ο Συνήγορος του Πολίτη έγινε αποδέκτης του υπ' αριθμ. πρωτ/λου 251/21.9.2017 εγγράφου του Π.Σ.Φ.

Όπως προκύπτει από το εν λόγω έγγραφο, ο εν λόγω Σύλλογος εμμένει στην αρχική απόφασή του, δηλαδή ότι οι κάτοχοι αναγνώρισης επαγγελματικής ισοδυναμίας του ΣΑΕΠ δεν δικαιούνται εγγραφής στον Π.Σ.Φ. προβάλλοντας ως επιχειρηματολογία τους ακόλουθους λόγους:

α) Τα όργανα της διοίκησης του Π.Σ.Φ. οφείλουν, κατά το στάδιο εξέτασης των αιτήσεων εγγραφής, να εφαρμόζουν απαραίκλιτα τις διατάξεις του ν. 3599/2007, οι οποίες αποτελούν ειδικές διατάξεις και, κατ' επέκταση, δεν είναι δεκτικές διασταλτικής ερμηνείας καθώς πρέπει να ερμηνεύονται στενά γραμματικά, ιδίως κατά το μέρος που συνδέονται με την απονομή της ιδιότητας του μέλους νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου σωματειακής φύσεως.

(β) Οι απόφοιτοι των ελληνικών ιδιωτικών κολλεγίων δεν δύνανται να εκληφθούν ως απόφοιτοι φορέων παροχής τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης, εφόσον τα κολλέγια, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3696/2008, όπως ισχύει είναι πάροχοι υπηρεσιών μη τυπικής μεταλυκειακής εκπαίδευσης. Περαιτέρω, οι απόφοιτοι των κολλεγίων δεν δύνανται να υπαχθούν στις διατάξεις της οδηγίας 2005/36/ΕΚ με την οποία ρυθμίζεται το καθεστώς της αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων κατόχων αλλοδαπών τίτλων σπουδών, αφού «*οι τίτλοι που χορηγούν τα κολλέγια υπάγονται στη διαδικασία της αναγνώρισης της επαγγελματικής ισοδυναμίας, ήτοι μιας διαδικασίας αμιγώς ημεδαπής εμπνεύσεως, η οποία ουδόλως σχετίζεται με το κοινοτικό δίκαιο*».

(γ) Η οιαδήποτε επαγγελματική εξομοίωση των αποφοίτων των ιδιωτικών κολλεγίων με τους αποφοίτους των δημοσίων ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων συνιστά καταστρατήγηση των θεμελιωδών ρυθμίσεων του άρθρου 16 παρ. 5 του Συντάγματος, σύμφωνα με τις οποίες η ανώτατη εκπαίδευση στη χώρα μας παρέχεται κατ' αποκλειστικότητα από ιδρύματα που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Συνεπώς, απόφοιτοι των ιδιωτικών κολλεγίων δεν μπορούν να εξομοιώνονται επαγγελματικώς με τους αποφοίτους των δημοσίων ΑΕΙ, καθώς αυτό συνιστά ευθεία παραβίαση των ισχυόντων συνταγματικών κανόνων των ως άνω διατάξεων του Συντάγματος και παρέκκλιση από την αρχή της ισότητας που επιβάλλει την διαφορετική αντιμετώπιση ανόμοιων καταστάσεων.

Συμπέρασμα

Δυστυχώς, όπως προκύπτει από τα προαναφερόμενα, παρά τις παρεμβάσεις του Συνηγόρου του Πολίτη, ο Π.Σ.Φ. αρνείται να ικανοποιήσει τα αιτήματα των ενδιαφερομένων, με εσφαλμένη αιτιολογία, εφόσον όπως προκύπτει από την ισχύουσα νομοθεσία που επανειλημμένως τέθηκε υπόψη του ως άνω Συλλόγου από τον Συνήγορο του Πολίτη, οι δικαιούχοι επαγγελματικής ισοδυναμίας δεν είναι κάτοχοι τίτλων σπουδών που χορηγούνται από κολλέγια εγκατεστημένα στην Ελλάδα.

Οι προαναφερόμενοι είναι κάτοχοι αλλοδαπών τίτλων σπουδών που έχουν απονεμηθεί από ΑΕΙ άλλων κρατών μελών, κατόπιν ολοκλήρωσης προγράμματος σπουδών σε κολλέγια εγκατεστημένα στην Ελλάδα, τα οποία (κολλέγια) συνδέονται με τα αλλοδαπά ΑΕΙ με συμφωνίες δικαιοχρήσης ή πιστοποίησης.

Περαιτέρω, οι προαναφερόμενοι, μετά την αναγνώριση της επαγγελματικής ισοδυναμίας των τίτλων σπουδών τους από το αρμόδιο προς τούτο διοικητικό όργανο που είναι το ΣΑΕΠ αποκτούν, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το δικαίωμα να ασκήσουν το επάγγελμα της ειδικότητάς τους με τους ίδιους όρους και τις ίδιες προϋποθέσεις με αυτές των κατόχων αντίστοιχων τίτλων σπουδών των ημεδαπών ΑΕΙ.

Ενόψει όλων των προαναφερομένων, ο Συνήγορος του Πολίτη έχοντας εξαντλήσει τις κατά τον νόμο 3094/2003 αρμοδιότητές του για την εγγραφή στον Π.Σ.Φ. των κατόχων αλλοδαπών τίτλων σπουδών οι οποίοι έχουν αναγνωρισθεί με απόφαση του ΣΑΕΠ ως επαγγελματικά ισοδύναμοι των απονεμομένων από τα Τμήματα Φυσικοθεραπείας των ΤΕΙ, θέτει το εν λόγω ζήτημα υπ' όψιν σας, ζητώντας να μεριμνήσετε προκειμένου ο Π.Σ.Φ. να ικανοποιήσει τα σχετικά αιτήματα όλων των ενδιαφερομένων, τα οποία αρνείται να ικανοποιήσει λόγω υποκρύπτουσας συντεχνιακής συμπεριφοράς.

Ανδρέας Ι. Ποττάκης
Συνήγορος του Πολίτη

Για οποιαδήποτε σχετική διευκρίνιση οι υπηρεσίες του Υπουργείου μπορούν να επικοινωνήσουν με την ειδική επιστήμονα στον Συνήγορο του Πολίτη κ. Ισαβέλλα Μονιούδη - Πικρού στο τηλέφωνο 2131306623.